

Merkwaardige zaken mij bekend

We hebben meermalen moeten opmerken, dat het Zeist van de vorige eeuw ook zijn schaduwzijde had. Een diepe schaduw werd geworpen door het toenmalige veelvuldige drankmisbruik. Jenever was door het hele land, en in het bijzonder ook te Zeist, vooral onder de arbeidersbevolking een bijna niet uit te roeien "pest". Geen wonder, dat de prille arbeidersbeweging met name haar actie tegen het drankmisbruik richtte. Mijn grootvader Van Nie, sinds het begin der vijftiger jaren als metseelaar-aannemer te Zeist gevestigd en ook lid der "Algemene Armencommissie" verdiende de bijnaam "roggebrood", omdat hij zijn knechts er voortdurend op wees dat zij beter roggebrood dan jenever tot zich konden nemen. In die tijd was ook het zogenaamde "maandaghouden" een bekend verschijnsel. Omdat men de zondag niet geheel nuchter tot een eind had gebracht, verscheen men 's maandags niet op het werk.

In de 2e Dorpsstraat bestond 100 jaar geleden het café van Mendelaar. Zowel man als vrouw waren liefhebbers van de door hen gesleten produkten, maar geen liefhebbers van elkaar. Vandaar het rijmpje: "Salomo had honderd duizend vrouwen. Mendelaar heeft er maar een, maar kan er geen vree mee houwen". Het kwam zover, dat men op zekere dag beiden in de kelder van hun etablissement aantrof, ieder met hun mond onder een vat spiritualiën met open kraan. Hun besef reikte niet verder dan het met de hand door de op hun gezicht neerdalende straal te wapperen en te prevelen "genog, genog". Ziedaar een minder aantrekkelijk aspect van het 19e eeuwse Zeist.

J. Meerdink